

Прокуратура України
**ПРОКУРАТУРА АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ
ТА МІСТА СЕВАСТОПОЛЯ**

вул. Ділова, 24, Київ-150, 03150 факс: (044) 207-16-43
e-mail: prok.ark@ark.gp.gov.ua, web: ark.gp.gov.ua
Код ЄДРПОУ 02911088

ПОВІДОМЛЕННЯ
про зміну раніше повідомленої підозри та про нову підозру

м. Київ

«07» травня 2026 року

Прокурор відділу протидії злочинам, вчиненим в умовах збройного конфлікту, прокуратури Автономної Республіки Крим та міста Севастополя Пірогова Ольга Ігорівна, розглянувши матеріали кримінального провадження № 12022010000000002 від 06.01.2022, у зв'язку із наявністю підстав для зміни кримінально-правової кваліфікації кримінального правопорушення, а також встановивши достатні доказів для повідомлення особі про нову підозру, керуючись вимогами ст. ст. 42, 276-279 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Бутягіну Олександрю Михайловичу, 12.10.1971 р.н., громадянину Російської Федерації, уродженцю м. Санкт-Петербург Російської Федерації, який проживає за адресою: РФ, м. Санкт-Петербург, просп. Світлановський буд. 62, корп. 1, кв. 249, раніше не судимому, -

про зміну раніше повідомленої підзори від 13.04.2023 з ч. 4 ст. 298 КК України та про нову підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, що полягає у порушенні законів та звичаїв війни, передбачених міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчинених за попередньою змовою групою осіб.

Фактичні обставини кримінальних правопорушень,
у вчиненні яких підозрюється Бутягін О.М.

З лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації (далі – РФ) проти України. Внаслідок насильницьких агресивних дій РФ, Україна з кінця лютого 2014 року

втратила ефективний контроль над територією Автономної Республіки Крим та м. Севастополь, у зв'язку з її окупацією Російською Федерацією.

Згідно зі ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII із змінами і доповненнями, тимчасово окупована Російською Федерацією територія України (далі – тимчасово окупована територія) є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Тимчасова окупація Російською Федерацією територій України незалежно від її тривалості є незаконною і не створює для Російської Федерації жодних територіальних прав. Автономна Республіка Крим та м. Севастополь є тимчасово окупованими Російською Федерацією з 20.02.2014.

Генеральна Асамблея ООН своєю Резолюцією 71/205 від 19.12.2016 «Положення в області прав людини в Автономній Республіці Крим та м. Севастополь (Україна)», засудила тимчасову окупацію Російською Федерацією частини території України – Автономної Республіки Крим та м. Севастополь.

Крім того, Резолюціями Генеральної Асамблеї ООН 72/190 від 19.12.2017 «Положення в області прав людини в Автономній Республіці Крим та м. Севастополь (Україна)» та 73/194 від 17.12.2018 Генеральна Асамблея вчергове засудила нинішню тимчасову окупацію Російською Федерацією частини території України - Автономної Республіки Крим та м. Севастополь.

У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту 24.02.2022 президент РФ оголосив початок так званої спеціальної військової операції, що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення Збройних сил РФ, інших збройних формувань РФ та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти РФ та ін.)».

Відповідно до ст. 2, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Відповідно статті 56 Гаазької конвенції про закони і звичаї війни на суходолі власність муніципалітетів, релігійних, благодійних, освітніх, мистецьких і наукових установ, навіть якщо вона належить державі, визнається як приватна власність. Будь-яке захоплення, знищення чи навмисне пошкодження установ такого типу, історичних пам'яток, творів мистецтва та науки забороняється та повинно підлягати судовому переслідуванню.

Статтею 53 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 (далі Конвенція) передбачено, що будь-яке знищення окупаційною державою рухомого чи нерухомого майна, що є індивідуальною або колективною власністю приватних осіб чи держави, або інших громадських установ чи соціальних або кооперативних організацій забороняється, за винятком випадків, коли це є необхідним для проведення воєнних операцій.

Ст. 147 Конвенції визначено, що серйозні порушення, про які йдеться у ст. 146 Конвенції, становлять такі порушення, що охоплюють такі дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції, зокрема широкомасштабне руйнування і привласнення власності, не виправдане воєнною необхідністю і здійснюване незаконним чином і безцільно.

Крім того, статтею 53 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року визначено, що без шкоди для положень Гаазької конвенції про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту від 14 травня 1954 року та інших відповідних міжнародних документів заборонено: а) здійснювати будь-які ворожі акти, спрямовані проти історичних пам'яток, творів мистецтва або місць відправлення культів, які є культурною або духовною спадщиною народів; б) використовувати такі об'єкти для підтримки воєнних зусиль; с) робити такі об'єкти об'єктами репресалій.

Відповідно до ст. 1 Конвенції про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту від 14.05.1954 (далі – Конвенція про захист культурних цінностей) культурними цінностями незалежно від їхнього походження та власника вважаються:

а) рухомі або нерухомі цінності, які мають велике значення для культурної спадщини всіх народів, такі як пам'ятки архітектури, мистецтва або історії як релігійного, так і світського характеру; археологічні об'єкти; архітектурні ансамблі, які в цілому представляють історичний або художній інтерес; твори мистецтва; рукописи, книги та інші предмети, що становлять художній, історичний або археологічний інтерес; а також наукові фонди і важливі колекції книг або архівів чи репродукцій цінностей, визначених вище;

с) центри що містять велику кількість культурних цінностей, визначених у пунктах (а) та (б), відомі як «центри зосередження пам'яток».

Відповідно до положень статті 4 цієї Конвенції про захист культурних цінностей Високі Договірні Сторони зобов'язуються: поважати культурні цінності, розташовані на їхній власній території, а також на території інших Високих Договірних Сторін, утримуючись від будь-якого використання цих цінностей та їхнього оточення або засобів, що використовуються для їх захисту, з метою, яка може призвести до їх знищення чи пошкодження у разі збройного

конфлікту, а також утримуючись від будь-яких ворожих дій, спрямованих проти таких цінностей.

Високі Договірні Сторони зобов'язуються також забороняти, запобігати і, у разі потреби, припиняти будь-які форми викрадень, пограбувань або протиправного привласнення культурних цінностей, а також будь-які акти вандалізму, спрямовані проти цих цінностей. Вони зобов'язані утримуватися від реквізиції рухомих культурних цінностей, розташованих на території іншої Високої Договірної Сторони.

Сторони мають утримуватися від будь-яких дій що мають ознаки репресалій проти культурних цінностей.

Статтею 5 Конвенції про захист культурних цінностей встановлено, що будь-яка Висока Договірна Сторона, яка окупує всю або частину території іншої Високої Договірної Сторони, надаватиме, наскільки це можливо, підтримку компетентним національним органам влади окупованої країни в охороні та збереженні її культурних цінностей.

Якщо необхідно вжити заходів для збереження культурних цінностей, розташованих на окупованій території і пошкоджених внаслідок воєнних дій, і якщо компетентні національні органи влади не в змозі вжити таких заходів, Окупуюча держава, наскільки це можливо і в тісній співпраці з такими органами влади, вживає найнеобхідніших заходів для збереження культурних цінностей.

Будь-яка Висока Договірна Сторона, уряд якої учасники руху опору вважають своїм законним урядом, за можливості звертає їхню увагу на обов'язок дотримуватися положень цієї Конвенції, що стосуються поваги до культурних цінностей.

Відповідно до статті 9 Другого протоколу до Гаазької конвенції про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту 1954 року (далі Другий протокол до Гаазької конвенції) від 26.03.1999 без шкоди для положень статей 4 та 5 Конвенції про захист культурних цінностей Сторона, яка окупувала цілком або частково територію іншої Сторони, забороняє та попереджає стосовно окупованої території:

а) будь-який незаконний експорт, інше незаконне переміщення або незаконна передача права власності на культурну цінність;

б) будь-які археологічні розкопки, якщо тільки це не вимагається виключно для охорони, обліку чи збереження культурної цінності;

с) будь-які модифікації або зміну виду використання культурної цінності, що мають на меті приховання або знищення доказу культурного, історичного чи наукового характеру.

Будь-які археологічні розкопки культурних цінностей на окупованій території, їх модифікації чи зміна виду їх використання здійснюються, якщо тільки це дозволяють обставини, у тісному співробітництві з компетентними національними органами окупованої території.

Частиною 1 статті 15 Глави 4 Другого Протоколу до Гаазької конвенції встановлено істотні порушення та визначено, що будь-яка особа скоює злочин у розумінні цього Протоколу, якщо навмисно та всупереч Конвенції або цьому Протоколу вчиняє будь-яке з таких дій:

с) знищує або присвоює у великих масштабах культурну власність, яка перебуває під захистом відповідно до положень Конвенції й цього Протоколу;

е) вчиняє акти крадіжки, грабежу або незаконного присвоєння чи акти вандалізму, спрямовані проти культурних цінностей, які перебувають під захистом відповідно до положень Конвенції.

Крім того, згідно з нормою 40 звичаєвого міжнародного гуманітарного права кожна сторона конфлікту повинна захищати культурні цінності. Забороняється будь-яке захоплення, знищення або умисне пошкодження релігійних, благодійних, освітніх, мистецьких чи наукових установ, історичних пам'яток та витворів мистецтва і науки. Забороняються будь-які акти крадіжок, розграбування чи незаконного привласнення у будь-якій формі культурних цінностей та будь-які акти вандалізму щодо цінностей, які мають велике значення для культурного надбання кожного народу.

Відповідно до положень пункту (а)(iv) частини другої статті 8 Римського статуту Міжнародного кримінального суду широкомасштабне знищення і привласнення майна, що не викликане військовою необхідністю і вчинене незаконно та безглуздо, визнаються воєнними злочинами.

Законом України «Про охорону культурної спадщини» визначено, що об'єкти культурної спадщини, які знаходяться на території України, у межах її територіального моря та прилеглої зони, охороняються державою. Охорона об'єктів культурної спадщини є одним із пріоритетних завдань органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Відповідно до ч. 2 ст. 10 Закону України «Про охорону археологічної спадщини» від 18.03.2004 № 1626-IV (далі – ЗУ «Про охорону археологічної спадщини»), ст. 35 Закону України «Про охорону культурної спадщини» від 08.06.2000 № 1805-III (далі – ЗУ «Про охорону культурної спадщини») та п. 5 Постанови Кабінету Міністрів України від 13.03.2002 № 316 «Про затвердження Порядку видачі дозволів на проведення археологічних розвідок, розкопок, інших земляних робіт на території пам'ятки, охоронюваній археологічній території, в зонах охорони, в історичних ареалах населених місць, а також досліджень решток життєдіяльності людини, що містяться під земною поверхнею, під водою на території України» (далі Порядок видачі дозволів) проведення археологічних розвідок, розкопок, інших земляних робіт на території пам'ятки, охоронюваній археологічній території, у зонах охорони, в історичних ареалах населених місць, а також дослідження решток життєдіяльності людини, що містяться під земною поверхнею, здійснюється за дозволом, виданим центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини. Порядок видачі дозволів визначається Кабінетом Міністрів України.

Знахідки, одержані в результаті археологічних досліджень (нерухомі та рухомі предмети, які були пов'язані з об'єктом археологічної спадщини і виявлені під час археологічних досліджень), відповідно до ст. 18 ЗУ «Про охорону археологічної спадщини» є державною власністю. Вони підлягають обліку та класифікації відповідно до методик, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у

сфері охорони культурної спадщини. Правовий режим скарбу визначається законодавством України. З моменту виявлення і до передачі на зберігання згідно із законодавством України знахідки охороняються державою нарівні з об'єктами музейного фонду України.

Відповідно до ст. 22 ЗУ «Про охорону культурної спадщини» пам'ятки, їхні частини, пов'язане з ними рухоме та нерухоме майно забороняється зносити, змінювати, замінювати, переміщувати (переносити) на інші місця.

Згідно із ст. 15 ЗУ «Про охорону археологічної спадщини» дослідник археологічної спадщини зобов'язаний передати всі виявлені під час досліджень археологічні предмети на постійне зберігання визначеній у дозволі установі для занесення до державної частини Музейного фонду України.

На підставі п. 5 Порядку видачі дозволів іноземні громадяни та особи без громадянства можуть брати участь в археологічних розвідках, розкопках у складі національних або спільних експедицій.

Також, п. 10 Порядку видачі дозволів передбачено, що дозвіл на проведення археологічних розвідок, розкопок дійсний протягом поточного року, дозвіл на проведення інших земляних робіт - на термін їх проведення, але не більше одного року.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 928 від 03.09.2009 «Про занесення об'єктів культурної спадщини національного значення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України» Археологічний комплекс «Стародавнє місто Мірмекій» віднесено до об'єктів культурної спадщини національного значення за № 010015-Н.

Відповідно до ч. 2 ст. 10 ЗУ «Про охорону археологічної спадщини», ст. 35 ЗУ «Про охорону культурної спадщини» та п. 5 Порядку видачі дозволів до 20.02.2014, тобто до тимчасової окупації території Автономної Республіки Крим, дозволи на проведення археологічних розвідок, розкопок, інших земляних робіт на території пам'ятки, охоронюваній археологічній території, у зонах охорони, в історичних ареалах населених місць, а також дослідження решток життєдіяльності людини, що містяться під землею поверхнею, надавало Міністерство культури та інформаційної політики України на підставі кваліфікаційних документів (відкритих листів), які видавав Інститут археології НАН України.

Досудовим розслідуванням встановлено, що після встановлення у лютому—березні 2014 року ефективного контролю Російської Федерації над територією Автономної Республіки Крим представниками органів влади РФ та окупаційної адміністрації держави-агресора розпочато процес незаконного переведення державних установ України, у тому числі музейних закладів, до правового поля Російської Федерації.

Так, відповідно до Закону Республіки Крим від 11 вересня 2014 року № 68-ЗРК «Об объектах культурного наследия в Республике Крым», зокрема статей 2, 3, 6, 11 та 12, об'єкти культурної спадщини, включаючи об'єкти археологічної спадщини, що розташовані на території тимчасово окупованого Кримського півострова, визначаються як такі, що перебувають під державною охороною та підлягають включенню до системи державного обліку та реєстрації

відповідно до законодавства Російської Федерації, з подальшим формуванням Єдиного державного реєстру об'єктів культурної спадщини та державного музейного фонду РФ. При цьому, відповідно до статті 43 зазначеного Закону, об'єкти культурної спадщини, які були занесені до українських державних реєстрів до початку окупації, включно з об'єктами, що перебували у складі музейних установ України, визнаються такими, що підлягають прийняттю під державну охорону за законодавством Російської Федерації, що створює правові підстави для їх адміністративного обліку, перереєстрації та включення до відповідних реєстрів Російської Федерації без згоди держави походження культурних цінностей.

Надалі, так званою Радою міністрів Республіки Крим було прийнято Розпорядження від 11 грудня 2014 року №1368р «Про створення державних бюджетних установ», відповідно до якої на базі українських музейних установ було створено нові юридичні особи за законодавством Російської Федерації.

Відповідно до положення ст. 6 Федерального закону Російської Федерації від 12.02.2015 № 9-ФЗ «Об особенностях правового регулирования отношений в области культуры и туризма в связи с принятием в Российскую Федерацию Республики Крым и образованием в составе Российской Федерации новых субъектов - Республики Крым и города федерального значения Севастополя» об'єкти культурної спадщини, музейні предмети, музейні колекції, архівні та бібліотечні фонди, розташовані на території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, автоматично визнаються такими, що перебувають під державною охороною Російської Федерації та підлягають включенню до відповідних державних фондів і реєстрів Російської Федерації, зокрема до Музейного фонду Російської Федерації та його Державного каталогу.

Крім того, 17.10.2015 Урядом Російської Федерації видано Розпорядження № 2073-р, відповідно до п. 1 якого об'єкти культурної спадщини, розташовані на території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, віднесено до об'єктів культурної спадщини федерального значення, а згідно з п. 2 Міністерству культури Російської Федерації доручено здійснити їх державну реєстрацію в Єдиному державному реєстрі об'єктів культурної спадщини (пам'яток історії та культури) народів Російської Федерації.

Надалі, з метою інтеграції музейних установ та об'єктів археологічної спадщини тимчасово окупованої території Кримського півострова до системи органів влади Російської Федерації запроваджено нормативно-правове регулювання у сфері музейної справи, зокрема прийнято Закон Республіки Крим «О музеях и музейном деле в Республике Крым», відповідно до положень ст. 2, 4, 6, 8, 10 якого визначено правовий режим музейних предметів та колекцій, передбачено їх державний облік, а також встановлено повноваження органів окупаційної влади щодо управління і контролю у цій сфері, у зв'язку з чим музейні предмети та колекції віднесені до Музейного фонду Російської Федерації.

Реалізація зазначених положень у поєднанні з прийнятими підзаконними актами фактично призвела до включення культурних цінностей, що перебували

у фондах музеїв на території Криму, до державних реєстрів Російської Федерації та встановлення над ними контролю держави-окупанта.

На підставі викладеного, Розпорядженням так званої Ради Міністрів Республіки Крим від 11.12.20214 № 1368р на базі «Керченського історико-культурного заповідника» утворено державну бюджетну установу «Восточно-Крымский историко-культурный музей-заповедник», якій передано в оперативне управління майно української державної музейної установи, включаючи будівлі, археологічні колекції, археологічні комплекси, наукові архіви та інші культурні цінності, що входили до Музейного фонду України, що фактично призвело до незаконного привласнення державою-окупантом культурних цінностей України та отримання права розпоряджатися цим майном на власний розсуд.

Як наслідок, археологічні комплекси (античні городища) «Стародавнє місто Мірмекій», «Німфей», «Пантікапей», «Античне місто Тірітака» та «Античне укріплене місто Ілурат», що входять до складу державної музейної установи – Керченського історико-культурного заповідника, а також будь-які предмети, виявлені під час розкопок цих пам'яток, РФ вважає власним майном.

Починаючи із 2009 року по 01.01.2014, до початку тимчасової окупації території Автономної Республіки Крим, дозволи на здійснення археологічних розкопок на Археологічному комплексі «Стародавнє місто Мірмекій» видавалися громадянам України - науковим співробітникам Інституту археології НАН України та Керченського історико-культурного заповідника. У цих археологічних розкопках разом із вказаними науковими співробітниками на підставі угоди про міжнародну співпрацю між Інститутом археології НАН України та Федеральним державним бюджетним закладом культури «Державний Ермітаж» брав участь громадянин РФ Бутягін Олександр Михайлович як консультант.

З 01.01.2014, тобто з часу закінчення строку дії останнього дозволу на здійснення археологічних розкопок на Археологічному комплексі «Стародавнє місто Мірмекій» Міністерством культури та інформаційної політики України дозволи на здійснення археологічних розкопок на вказаному об'єкті культурної спадщини не видавались.

Після початку 20.02.2014 тимчасової окупації території Автономної Республіки Крим у Бутягіна О.М., який усвідомлював наявність збройного конфлікту, будучи обізнаним про порядок отримання дозволу на проведення археологічних розкопок на території об'єкту культурної спадщини Археологічному комплексі «Стародавнє місто Мірмекій», виник протиправний умисел, спрямований на умисне незаконне часткове руйнування об'єкту культурної спадщини, та розграбування культурних цінностей, які перебувають в археологічних шарах зазначеної пам'ятки, з метою передачі їх в подальшому до створеного окупаційною владою музею «Восточно-Крымский историко-культурный музей-заповедник».

Так, Бутягін О.М., діючи в умовах міжнародного збройного конфлікту та у зв'язку з ним, будучи завідувачем сектору античної археології Північного Причорномор'я Федерального державного бюджетного закладу культури

«Державний Ермітаж», реалізуючи свій протиправний умисел, спрямований на умисне незаконне часткове руйнування об'єкту культурної спадщини, вчинене щодо пам'ятки національного значення України з метою пошуку рухомих предметів, що походять із об'єкту археологічної спадщини, у порушення вимог ч. 2 ст. 10 ЗУ «Про охорону археологічної спадщини», ст. 35 ЗУ «Про охорону культурної спадщини» та п. 5 Порядку видачі дозволів, не маючи відповідного дозволу на проведення археологічних розкопок на об'єкті археологічної спадщини Археологічний комплекс «Стародавнє місто Мірмекій», розташованому за адресою: вул. Московська, м. Керч Автономна Республіка Крим (кадастровий номер 0111200000:01:013:0888), з 2014 року по теперішній час, тобто протягом тривалого часу, за попередньою змовою групою осіб, проводить незаконні археологічні розкопки на вказаному об'єкті археологічної спадщини, чим здійснює широкомасштабне часткове руйнування майна (об'єкту культурної спадщини), що не викликане військовою необхідністю і вчинене незаконно та безглуздо.

Крім цього, під час проведення вказаних незаконних археологічних робіт, Бутягіним О.М. у 2022 році, у точно невстановлений досудовим розслідуванням час, на об'єкті археологічної спадщини Археологічний комплекс «Стародавнє місто Мірмекій», розташованому за адресою: вул. Московська, м. Керч Автономна Республіка Крим (кадастровий номер 0111200000:01:013:0888) віднайдено скарб золотих статерів: монет Олександра Македонського в кількості 30 штук, що є власністю української держави.

У подальшому, наприкінці 2022 року, у точно невстановлених досудовим розслідуванням місці та часі, Бутягін О.М., діючи умисно, за попередньою змовою групою осіб, передав зазначені золоті статери до створеного окупаційною владою «Східно-Кримського історико-культурного музею-заповідника» з метою їх подальшого привласнення державою-окупантом.

Як наслідок, після передачі зазначених монет до створеного окупаційною владою «Восточно-Кримського історико-культурного музею-заповідника», їх включено до «Государственного каталога музейного фонда Российской Федерации» із присвоєнням відповідних реєстраційних номерів, що підтверджує незаконне привласнення вказаних культурних цінностей.

Ураховуючи викладене, Бутягін О.М., діючи умисно, в умовах міжнародного збройного конфлікту та у зв'язку із ним, за попередньою змовою групою осіб, перебуваючи на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим здійснив широкомасштабне знищення та привласнення майна (об'єкту археологічної спадщини), що не викликане військовою необхідністю і вчинене незаконно та безглуздо, що є порушенням ст. 56 Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі та додатку до неї «Положення про закони і звичаї війни на суходолі» від 18.10.1907, ст. ст. 53, 147 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ст. 9 Другого протоколу до Гаазької конвенції про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту 1954 року від 26.03.1999, ст. 53 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року.

Таким чином, **Бутягін Олександр Михайлович** підозрюється у порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчинених за попередньою змовою групою осіб, тобто у кримінальному правопорушенні, передбаченому ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України (у редакції ст. 438 КК України на час вчинення кримінального правопорушення).

**Прокурор відділу протидії злочинам,
вчиненим в умовах збройного конфлікту,
прокуратури Автономної Республіки Крим
та міста Севастополя**

 Ольга ПІРОГОВА

Відповідно до ст. 42 КПК України підозрюваному **Бутягін О.М.** роз'яснено його права:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють, обвинувачують;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і зустріч із ним незалежно від часу в робочі, вихідні, святкові, неробочі дні до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - зустрічі без обмеження в часі та кількості у робочі, вихідні, святкові, неробочі дні; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних діях; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів для оплати такої допомоги;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

4. Обвинувачений також має право:

1) брати участь під час судового розгляду у допиті свідків обвинувачення або вимагати їхнього допиту, а також вимагати виклику і допиту свідків захисту на тих самих умовах, що й свідків обвинувачення;

2) збирати і подавати суду докази;

3) висловлювати в судовому засіданні свою думку щодо клопотань інших учасників судового провадження;

4) виступати в судових дебатах;

5) ознайомлюватися з журналом судового засідання та технічним записом судового процесу, які йому зобов'язані надати уповноважені працівники суду, і подавати щодо них свої зауваження;

6) оскаржувати в установленому цим Кодексом порядку судові рішення та ініціювати їх перегляд, знати про подані на них апеляційні та касаційні скарги, заяви про їх перегляд, подавати на них заперечення;

7) отримувати роз'яснення щодо порядку підготовки та використання досудової доповіді, відмовлятися від участі у підготовці досудової доповіді;

8) брати участь у підготовці досудової доповіді, надавати представнику персоналу органу пробації інформацію, необхідну для підготовки такої доповіді, ознайомлюватися з текстом досудової доповіді, подавати свої зауваження та уточнення.

ознайомлюватися з текстом досудової доповіді, подавати свої зауваження та уточнення.

5. Підозрюваний, обвинувачений мають також інші процесуальні права, передбачені цим Кодексом.

6. Підозрюваний, обвинувачений, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

7. Підозрюваний, обвинувачений зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду;

4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу пробачії, необхідну для підготовки досудової доповіді.

8. Підозрюваному, обвинуваченому вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням особою, яка здійснює таке повідомлення.

Про повідомлення про підозру та пам'ятку про процесуальні права та обов'язки вручено, права підозрюваного, передбачені ч. 3 ст. 42 КПК України, оголошено та роз'яснено.

Підозрюваний: _____
(П.І.Б., підпис)

« _____ » год. « _____ » хв. « _____ » _____ 2026 року

Захисник _____

Письмове повідомлення про підозру вручив:

**Прокурор відділу протидії злочинам,
вчиненим в умовах збройного конфлікту,
прокуратури Автономної Республіки Крим
та міста Севастополя**

Ольга ПИРОГОВА